

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 88/2022, referent a l'Institut Català de la Salut (CAP (...)).

Antecedents

1. En data 22/04/2021, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava denúncia contra l'Institut Català de la Salut - CAP (...) – (en endavant, ICS), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

En concret, la persona denunciant (identificada a l'acord d'iniciació) que prestava serveis com infermera assistencial al (...), exposava el següent:

1.1 Que una altra infermera (Sra. (...)), companya del mateix equip assistencial de (...), havia accedit a històries clíniques de persones usuàries sense cap raó assistencial que ho justificués.

1.2 Que les històries clíniques quins accessos indeguts denunciava, corresponien a la 'seva agenda de treball', per la qual cosa en absolut estaria justificat l'accés a les mateixes per part de la seva companya.

1.3 Que la Sra. (...) *'va entrar i programar de forma anòmala a la meva agenda de treball dies abans del 23 de desembre. Sense ser de la seva competència es va dedicar apuntar-me pacients que, en alguns casos ni ella havia visitat. Va forçar l'agenda amb 3 visites a la mateixa hora sense ser urgents, va programar (6-8 visites) amb 10 minuts enlloc dels 20 minuts necessaris (...). Va desprogramar – esborrar un domicili programat pel 23 de desembre i em va desaparèixer del llistat també (...), entre el 21 i 22 de desembre de 2020 la Sra. (...) va fer, de nou aproximadament 17 entrades il·legítimes a les històries clíniques dels meus pacients per constatar quins pacients havia atès durant la meva guàrdia del dia 20 de desembre i què els hi havia fet'.*

1.4 A l'últim, la persona denunciant relacionava els CIPS vinculats a les històries clíniques quins accessos indeguts denunciava. Concretament, els 17 CIPS que a continuació es transcriuen:

(...)

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 175/2021), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador.

3. En aquesta fase d'informació, en data 27/05/2021, aquesta Autoritat va requerir l'ICS perquè aportés una còpia del registre d'accessos corresponent a les històries clíniques identificades a la denúncia, pel que fa als accessos que hauria realitzat la Sra. (...) entre els

dies 1/12/2020 i 31/12/2020. Així mateix, es demanava que s'informés detalladament sobre la raó que justificava cadascun dels accessos.

4. En data 15/06/2021, l'ICS va aportar el registre d'accessos requerit, però sense detallar la seva justificació.

5. A la vista de la resposta incompleta de l'entitat denunciada, en data 18/06/2021 es va tornar a requerir l'ICS per tal que dins del termini de 10 dies, aportés informació detallada sobre la justificació de cadascun dels accessos denunciats.

6. En data 9/07/2021, l'ICS va donar resposta al requeriment mitjançant l'aportació d'un document 'Excel' el qual incloïa els accessos que la Sra. (...) havia efectuat a les històries clíniques relacionades en el dit requeriment i la justificació de cadascun d'ells. Segons exposava l'ICS en el seu escrit de resposta, en el llistat 'Excel' que es facilitava s'havien diferenciat dos tipus d'accés, 'els accessos en verd són justificats amb una activitat assistencial i els que estan en blanc no estan relacionats amb cap activitat assistencial realitzada per part de la Sra. (...), sinó que són accessos de consulta de la HC. La majoria d'ells de pacients ja visitats per ella mateixa, dies anteriors'.

El detall dels accessos és el següent:

(...)

7. En data 29/11/2022, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra l'ICS per una presumpta infracció prevista a l'article 83.5.a), en relació a l'article 5.1.f); tots dos del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD).

8. L'acord d'iniciació explicitava els motius pels quals no es va efectuar cap imputació respecte d'una sèrie d'accessos a històries clíniques.

Respecte d'això, a l'apartat de fets denunciats no imputats de l'acord d'iniciació s'exposava el següent:

"Seguidament procedeix abordar una sèrie d'accessos els quals es consideren justificats.

Concretament, es tracta dels accessos a diverses històries clíniques, també efectuats per la Sra. (...) que, segons ha manifestat l'ICS, estarien directament vinculats a actuacions assistencials realitzades aquell mateix dia per aquesta professional. Aquests accessos són:

CIP	DATA ACCÉS
(...)	10/12/2020
(...)	10/12/2020
(...)	04/12/2020
(...)	10/12/2020 15/12/2020 17/12/2020 18/12/2020

(...)	10/12/2020
(...)	10/12/2020
(...)	04/12/2020
(...)	11/12/2020
(...)	16/12/2020
(...)	10/12/2020
(...)	21/12/2020

De conformitat amb el que s'ha exposat i atès que no ha resultat acreditada durant la present informació prèvia l'existència d'elements o indicis que permetin sostenir el contrari del que afirma l'ICS, és a dir, que els accessos analitzats en aquest apartat estarien justificats i, per tant, que no serien constitutius d'una infracció de les previstes a la normativa sobre protecció de dades, procedeix l'arxiu de la denúncia pel que fa als dits accessos."

9. En data 24/01/2023, la persona instructora d'aquest procediment va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades amonestés l'ICS com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a) en relació amb l'article 5.1.f), tots dos de l'RGPD.

Aquesta proposta de resolució es va notificar en la mateixa data, 24/01/2023 i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

10. El termini s'ha superat amb escreix i no s'han presentat al·legacions.

Fets provats

La Sra. (...), infermera que prestava serveis al CAP de (...), va accedir a la història clínica de diversos pacients sense que aquests accessos estiguessin vinculats amb cap actuació assistencial o de diagnòstic. En concret, els accessos que es consideren injustificats són els que seguidament es relacionen:

CIP	DATA I HORA	DESCRIPCIÓ MÒDUL
(...)	22/12/2020 18:49:34	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	22/12/2020 15:02:09	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	22/12/2020 18:52:10	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	15/12/2020 16:40:34	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	22/12/2020 18:36:55	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	10/12/2020 17:06:04	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	15/12/2020 16:40:56	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	15/12/2020 16:40:19	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	22/12/2020 18:39:36	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	15/12/2020 16:44:13	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	22/12/2020 18:44:00	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	10/12/2020 17:08:21	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	22/12/2020 18:46:57	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	22/12/2020 15:01:36	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	22/12/2020 18:51:18	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	23/12/2020 10:07:55	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	15/12/2020 16:40:44	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	22/12/2020 18:36:30	PRSG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	22/12/2020 18:39:28	PRSG320 - NOU SEGUIMENT

(...)	15/12/2020 16:44:01 22/12/2020 18:39:54	PRSFG320 - NOU SEGUIMENT PRSFG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	10/12/2020 17:08:38 22/12/2020 18:47:07	PRSFG320 - NOU SEGUIMENT PRSFG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	10/12/2020 17:07:27 22/12/2020 15:00:27	PRSFG320 - NOU SEGUIMENT PRSFG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	22/12/2020 18:41:27	PRSFG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	15/12/2020 16:45:10 22/12/2020 18:47:18	PRSFG320 - NOU SEGUIMENT PRSFG320 - NOU SEGUIMENT
(...)	7/12/2020 8:49:19 10/12/2020 17:10:55 22/12/2020 15:01:12 22/12/2020 18:51:37 22/12/2020 18:51:55	PRSFG320 - NOU SEGUIMENT PRSFG320 - NOU SEGUIMENT PRSFG320 - NOU SEGUIMENT PRSFG320 - NOU SEGUIMENT PRSFG320 - NOU SEGUIMENT

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC, i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. L'entitat imputada no ha formulat al·legacions a la proposta de resolució, però sí que ho va fer a l'acord d'iniciació. Respecte d'això, es considera oportú reiterar a continuació el més rellevant de la resposta motivada de la persona instructora a aquestes al·legacions.

En l'escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació, l'ICS es remetia a la resposta donada en fase d'informació prèvia (en data 9/07/2021), en què aportava un document Excel on es detallaven tots els accessos a històries clíniques que havia efectuat la Sra. (...) i diferenciava dos tipus d'accessos, *'els accessos en verd són justificats amb una activitat assistencial i els que estan en blanc no estan relacionats amb cap activitat assistencial realitzada per part de la Sra. (...), sinó que són accessos de consulta de la HC. La majoria d'ells de pacients ja visitats per ella mateixa, dies anteriors'*. En l'escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació, l'ICS afegia que hi havia una sèrie d'accessos que *'no s'havien pogut justificar'*, amb la qual cosa venia a admetre, que alguns dels accessos a històries clíniques duts a terme per la Sra. (...) no tenien cap justificació.

Val a dir que en aquella fase d'informació prèvia la resposta de l'entitat no havia estat tan contundent, atès que justificava els accessos que no estaven relacionats amb cap activitat assistencial com *"de consulta"*. Al respecte no és sobrer assenyalar, tal com va posar de manifest la instructora a la proposta de resolució, que una mera consulta no justifica l'accés, ja que això comportaria que qualsevol accés a història clínica fos sempre legítim amb independència del motiu de la consulta, quan el cert és que l'accés a la història clínica ha d'obeir sempre a una raó assistencial o de diagnòstic, tal com preveu la normativa sanitària.

Per tot, cal concloure que els accessos realitzats per la Sra. (...) detallats a l'apartat de fets provats, realitzats sense comptar amb el consentiment dels pacients, ni haver-se justificat la seva vinculació a cap activitat assistencial, constitueixen accessos injustificats i contraris al deure de confidencialitat de les dades personals.

Per últim, en l'escrit d'al·legacions, l'ICS manifestava que havia emprés actuacions tendents a millorar la traçabilitat i control dels accessos dels professionals a les històries clíniques *"mitjançant la conscienciació en l'ús d'aquestes eines als usuaris i amb l'adopció d'auditories d'accessos periòdiques de control"*. Al respecte val a dir, com ja va exposar la instructora del present procediment sancionador a la proposta de resolució, que tot i que s'ha de valorar molt positivament qualsevol mesura tendent a millorar la traçabilitat i control d'accés a les històries clíniques, aquest fet no desvirtua, ni els fets imputats, ni tampoc la seva qualificació jurídica, consistent en la vulneració del principi de confidencialitat de les dades.

A l'últim, cal assenyalar que, pel que fa al responsable de la infracció, si bé la comissió de la infracció imputada seria materialment atribuïble a la persona que va accedir indegudament a les històries clíniques, el sistema de responsabilitat previst a l'RGPD i particularment en l'article 70 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD), fa recaure la responsabilitat per les infraccions a la normativa de protecció de dades, entre d'altres, sobre els responsables i encarregats dels tractaments, i no sobre el seu personal. En concret, l'esmentat article 70 de l'LOPDGDD estableix que:

"Subjectes responsables.

1. Estan subjectes al règim sancionador que estableixen el Reglament (UE) 2016/679 i aquesta Llei orgànica:

a) Els responsables dels tractaments

b) Els encarregats dels tractaments

(...)"

Per tot l'exposat, cal concloure que l'ICS, com a entitat responsable del tractament denunciat, va incomplir el deure de confidencialitat de les dades personals al haver-se produït els accessos injustificats detallats a l'apartat de fets provats. No obstant això, a la vista de la quantitat d'accessos injustificats efectuats (33 en total), ja s'avança aquí que, conformitat amb l'article 21.2 de la Llei 32/2010, aquesta Autoritat proposa la iniciació d'actuacions disciplinàries contra la persona que materialment va efectuar els accessos controvertits.

3. En relació amb el fet descrit a l'apartat de fets provats, relatiu al principi de confidencialitat, cal acudir a l'article 5.1.f) de l'RGPD, que preveu que *"1. Los datos personales serán: (...) f) tratados de tal manera que se garantiza una Seguridad adecuada a los datos personales, incluida la protección contra el tratamiento no autorizado o ilícito y contra su pérdida, destrucción o daño accidental, mediante la aplicación de medidas técnicas y organizativas apropiadas ("integridad y confidencialidad")"*.

Aquest principi d'integritat i confidencialitat previst per l'RGPD, cal complementar-lo amb el deure de confidencialitat recollit a l'article 5 LOPDGDD, el qual estableix:

"Article 5. Deure de confidencialitat. 1. Els responsables i encarregats del tractament de dades així com totes les persones que intervinguin en qualsevol fase d'aquest estan subjectes al deure de confidencialitat a què es refereix l'article 5.1.f) del Reglament (UE) 2016/679. 2. L'obligació general que assenyala l'apartat anterior és complementària dels deures de secret professional de conformitat amb la normativa aplicable. 3. Les obligacions que

estableixen els apartats anteriors es mantenen encara que hagi finalitzat la relació de l'obligat amb el responsable o encarregat del tractament.”

La legislació sanitària, aplicable al cas, regula l'ús de la història clínica en els següents termes:

L'article 11 Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica:

“1. La història clínica és un instrument destinat fonamentalment a ajudar a garantir una assistència adequada al pacient. A aquest efecte, els professionals assistencials del centre que estan implicats en el diagnòstic o el tractament del malalt han de tenir accés a la història clínica.

2. Cada centre ha d'establir el mecanisme que faci possible que, mentre es presta assistència a un pacient concret, els professionals que l'atenen puguin, en tot moment, tenir accés a la història clínica corresponent.

3. Es pot accedir a la història clínica amb finalitats epidemiològiques, d'investigació o docència, amb subjecció al que estableix la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i la Llei de l'Estat 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, i les disposicions concordants. L'accés a la història clínica amb aquestes finalitats obliga a preservar les dades d'identificació personal del pacient, separades de les de caràcter clínicoassistencial, llevat que aquest n'hagi donat abans el consentiment.

4. El personal que té cura de les tasques d'administració i gestió dels centres sanitaris pot accedir només a les dades de la història clínica relacionades amb les dites funcions.

5. El personal al servei de l'Administració sanitària que exerceix funcions d'inspecció, degudament acreditat, pot accedir a les històries clíniques, a fi de comprovar la qualitat de l'assistència, el compliment dels drets del pacient o qualsevol altra obligació del centre en relació amb els pacients o l'Administració sanitària.

6. Tot el personal que accedeix en ús de les seves competències a qualsevol classe de dades de la història clínica resta subjecte al deure de guardar-ne el secret.”

Al seu torn, l'article 16 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, “básica reguladora de la autonomia del paciente y de derechos y obligaciones en materia de información y documentación clínica”:

“1. La historia clínica es un instrumento destinado fundamentalmente a garantizar una asistencia adecuada al paciente. Los profesionales asistenciales del centro que realizan el diagnóstico o el tratamiento del paciente tienen acceso a la historia clínica de éste como instrumento fundamental para su adecuada asistencia.

2. Cada centro establecerá los métodos que posibiliten en todo momento el acceso a la historia clínica de cada paciente por los profesionales que le asisten.

3. El acceso a la historia clínica con fines judiciales, epidemiológicos, de salud pública, de investigación o de docencia, se rige por lo dispuesto en la legislación vigente en materia de protección de datos personales, y en la Ley 14/1986, de 25 de abril, General de Sanidad, y demás normas de aplicación en cada caso. El acceso a la historia clínica con estos fines obliga a preservar los datos de identificación personal del paciente, separados de los de carácter clínicoasistencial, de manera que, como regla general, quede asegurado el anonimato, salvo que el propio paciente haya dado su consentimiento para no separarlos.

Se exceptúan los supuestos de investigación previstos en el apartado 2 de la Disposición adicional decimoséptima de la Ley Orgánica de Protección de Datos Personales y Garantía de los Derechos Digitales.

Asimismo, se exceptúan los supuestos de investigación de la autoridad judicial en los que se considere imprescindible la unificación de los datos identificativos con los clínicoasistenciales, en los cuales se estará a lo que dispongan los jueces y tribunales en el proceso correspondiente. El acceso a los datos y documentos de la historia clínica queda limitado estrictamente a los fines específicos de cada caso.

Cuando ello sea necesario para la prevención de un riesgo o peligro grave para la salud de la población, las Administraciones sanitarias a las que se refiere la Ley 33/2011, de 4 de octubre, General de Salud Pública, podrán acceder a los datos identificativos de los pacientes por razones epidemiológicas o de protección de la salud pública. El acceso habrá de realizarse, en todo caso, por un profesional sanitario sujeto al secreto profesional o por otra persona sujeta, asimismo, a una obligación equivalente de secreto, previa motivación por parte de la Administración que solicitase el acceso a los datos.

4. El personal de administración y gestión de los centros sanitarios sólo puede acceder a los datos de la historia clínica relacionados con sus propias funciones.

5. El personal sanitario debidamente acreditado que ejerza funciones de inspección, evaluación, acreditación y planificación, tiene acceso a las historias clínicas en el cumplimiento de sus funciones de comprobación de la calidad de la asistencia, el respeto de los derechos del paciente o cualquier otra obligación del centro en relación con los pacientes y usuarios o la propia Administración sanitaria.

6. El personal que accede a los datos de la historia clínica en el ejercicio de sus funciones queda sujeto al deber de secreto.

7. Las Comunidades Autónomas regularán el procedimiento para que quede constancia del acceso a la historia clínica y de su uso”.

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit a l'apartat de fets provats, que es considera constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a) l'RGPD, que tipifica com a tal la vulneració dels "principios básicos para el tratamiento", entre els quals s'encabeix el principi de confidencialitat.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.i) LOPDGDD, en la forma següent:

"j) La vulneració del deure de confidencialitat que estableix l'article 5 d'aquesta Llei orgànica."

4. L'article 77.2 LOPDGDD disposa que, en el cas d'infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l'art. 77.1 LOPDGDD, l'autoritat de protecció de dades competent:

"(...) ha de dictar una resolució que les sancioni amb una amonestació. La resolució ha d'establir així mateix les mesures que escaigui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s'hagi comès.

La resolució s'ha de notificar al responsable o encarregat del tractament, a l'òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s'escau, i als afectats que tinguin la condició d'interessat, si s'escau."

I l'apartat 3r de l'art. 77 LOPDGDD, estableix que:

"3. Sense perjudici del que estableix l'apartat anterior, l'autoritat de protecció de dades ha de proposar també la iniciació d'actuacions disciplinàries quan hi hagi indicis suficients per fer-ho. En aquest cas, el procediment i les sancions que s'han d'aplicar són els que estableix la legislació sobre règim disciplinari o sancionador que sigui aplicable.

Així mateix, quan les infraccions siguin imputables a autoritats i directius, i s'acrediti l'existència d'informes tècnics o recomanacions per al tractament que no s'hagin atès degudament, en la resolució en què s'imposi la sanció s'ha d'incloure una amonestació amb la denominació del càrrec responsable i se n'ha d'ordenar la publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat» o autonòmic que correspongui."

En termes similars a l'LOPDGDD, l'article 21.2 de la Llei 32/2010, determina el següent:

"2. En el cas d'infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. A més, pot proposar, si escau, la iniciació d'actuacions disciplinàries d'acord amb el que estableix la legislació vigent sobre el règim disciplinari del personal al servei de les administracions públiques. Aquesta resolució s'ha de notificar a la persona responsable del fitxer o del tractament, a l'encarregada del tractament, si escau, a l'òrgan del qual depenguin i a les persones afectades, si n'hi ha"

En virtut d'aquesta facultat, i a la vista de la quantitat d'accessos injustificats duts a terme per la Sra. (...) (33 accessos en total, repartits entre 16 històries clíniques), escau proposar a l'ICS la iniciació d'actuacions disciplinàries contra aquesta persona.

D'altra banda, es considera que no procedeix requerir l'ICS l'adopció de mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, atès que es tracta de fets ja consumats, i que l'entitat imputada ha manifestat haver dut a terme actuacions per millorar la traçabilitat i control dels accessos dels professionals a les històries clíniques.

Per tot això, resolc:

1. Amonestar l'Institut Català de la Salut com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a) en relació amb l'article 5.1.f), ambdós de l'RGPD.

No cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 4t.

2. Proposar a l'Institut Català de la Salut la iniciació d'actuacions disciplinàries contra la persona que va realitzar els accessos indeguts detallats a l'apartat de fets provats.

3. Notificar aquesta resolució a l'Institut Català de la Salut.

4. Comunicar la resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.

5. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,